

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

De custodia aurium, & curioso auditu. Cap. 19.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

cordis defigens aperis hunc ad amorem pa-
 riter & cognitionem. Amor enim notitiam
 aperit, vt dum saluatorem tuum amas etiã
 salutem quam tanta charitate & sui ipsius
 precio comparauit immensam & merito
 appetendam intelligas. Spiritualis ergo vi-
 sus tuus & salus tua est contẽplatio mei amo-
 ris, meãq; fruitionis. Ego enim saluator
 tuus sum & salus: & qui premium tuum fui,
 præmium ero: & gemina mei visio æterna
 est beatitudo. Hunc spiritualẽ visum & sa-
 lutis tuæ desiderium vehementer in te dili-
 go. Hoc vno solo oculo, i. contemplatione
 vnica & singulari tuæ salutis & mei amo-
 ris atq; fruitionis cor meum vulneras. Quã
 ob rem quisquis & Iesum toto pectore ama-
 re, & vicissim à Iesu cupit verè amari, ab
 omnibus terrenarum voluptatum præsti-
 gijs oculos suos oportet auertat: & qui ze-
 lotypum Iesum omneis pariter alienos pro-
 cos, omnẽq; auersantem adulteriũ, cupit si-
 bi perpetuo retinere sponsum, spiritualem
 omnem cum rebus fluxis scortationem ne-
 cesse est constanter detractet.

Huc vsque
 Richar.

De custodia aurium, & curioso auditu. Cap. 19.

Ab hoc. ca.
 vsq; ad ca.
 li. 4. tertiu
 ea ferè po-
 suimus quæ

Simili etiã modo obstruere oportet aures
 Nam & ipsæ ianux sunt, per quas innu-
 mera eueniunt animæ incõmoda. Cuius
 saluti

DE PROBIDADE

tandem in
schedis re- saluti si tam vigilanter incomberemus quā
perimus ip- salubritati corporis, longè magis circa auri
ius auctoris um custodiam studeremus. Sed heu domi-
nisi quod nadespicitur, & infirmitatibus eius nulla
sermonem penè remedia apponuntur: seruo autem om-
paulo red- nis sollicitudo impeditur. Ab omnibus enim
derimus abstinemus noxijs: & vbi infirmitas aduenit
mundiorè, nullis parcitur expensis nulli labori, vt tanta
multis sub- dem sani esse possemus. Sic cæci sumus mi-
teric barba feri: sic temporalis commodi studio deten-
ris sola ti, vt æternis ea præponamus. En adest au-
culis & ditus per quem toties mortem incurrimus:
obscuritati toties præciosissima quæq; deperdimus: &
bus, nō pau- quantacūq; nobis damna corradamus, & que
cis etiā ex tamen ad similia audienda feruemus: quum
stanthonio sciamus nunquam nos saluos fieri posse, ni-
exemplari si & à vanis & à noxijs auditum auertamus:
adfectis. ita vt verè pœnitens nemo iudicandus sit,
Vide præfa- quandiu hoc ipsum animo non concipit fa-
tionem, cturum. Hinc Hieronymus. Seorsum sem-

Hiero. in
 Mat. ca. 7.

 per à turbulentis cogitationibus, & actibus
 inordinatis, sermonibusq; incompofitis du-
 citur qui sanari meretur. Verū quia ab hu-
 iusmodi non separamur, sed omnibus nos
 vanitatibus exponimus, ideo in deuotione
 non proficimus. Et quum hæc faciamus, sæ-
 pius tamen conquerimur, quod Deus non
 adiuuet nos, vt alios solet, quum nos nobis
 obstaculum ponere non desistamus. *Ofitio*

pessulū addimus, & cōquerimur, quod ami-
 cus, non nos visitet crebrius. Cū omnibus
 libenter loquimur hominibus: nimirū omni
 um opera, aut quaslibet nouitates cupidè
 audiendo: & nihilominus expectamus vt
 Deus nobis loquatur, & vnicè nobis inten-
 dat, quum nec nos nobiscum simus, sed per
 omnem terrā vagemur. Similes sumus pue-
 ris qui aliquo ituri, si quid delectabile vi-
 dent aut audiunt, postponentes negotium
 morantur ibi: sic nos: Intēdimus quidē Deo
 seruire: sed quando quid sensuale occurrit,
 illic obliuiscens propositi stamus miseri.
 Qui aures suas non moderatur, sed ad om-
 nia libenter auscultat causam salutis seu dā-
 nationis suę in alterius ponit ore: imo sæpe
 numero toxicum sumit pro medela. Et qui
 omnibus passim audiendis adsuescit, corde
 redditur surdus, vt quæ salutis sunt non au-
 diat nec intelligat: iuxta quod scriptura loq-
 tur. Aures eorū surdæ erūt: lingēt puluerē Math. 7. d.
 sicut serpētes. Nec mirū: nā increpantē vo-
 cē consciētīæ audire renuunt: vel Dñm ex-
 portantē tū per scripturas, tū etiā per prædi-
 catores ac etiā sæpissime per sanctos instin-
 ctus: sed ad terrena se totos dāt, & ideo sūt
 sine oī terribiliū iudiciorū Dei timore & pa-
 uore: & hoc tāto magis, quāto sūt surdiores
 Qua surditate

DE PROBITATE

ditate nihil horribilius & periculosius. Nā
 quum vna sit ad nostra sananda vulnera me
 dela, ipsa vnctio sancta, instruēs nos & edo
 cens: quæ sola nouit & potest erraticam re
 ducere ouem, oscitātem ad cursum vrgere,
 quomodo non insanabili penè plaga, pessima
 maq; uehementer laborare conuincitur, qui
 eam habere non meretur. Et huius surdita
 tis nobis ipsis occasionē damus, eo quod
 alijs in tantū occupemur audiendis, & deti
 nemur reuoluendis, vt internus auditus ap
 tus non sit salubribus obaudiendis. Aures
 enim nostras terra opplemus hoc est rebus
 terrenis, & tam vehementi rerū mundana
 rum fonitu offundimur, vt ad omnem pror
 sus pulsum spiritualem obsurdescamus, sicuti
 ei fieri solet qui incudem percutienti coti
 die adhsit: qui ideo alium sonum nō audit,
 quia maior minorem sonum offundit. Vn
 de autem tanta proborum & perfectorum
 raritas, quam ex eo quod vocē Domini nec
 audiunt nec sequuntur: qui etiam percipere
 eam indignos se per hoc ipsum reddunt.
 Certē credite mihi, si omnes passim clama
 rent cum Samuele, loquere domine quia au
 dit seruus tuus, aliud lōge in semetipsis ex
 perirentur: aliter saperent quæ sunt Spiri
 tus: aliter iter ipsum conficerent aliud cor
 de &

de & ore cotidie eructarent. Quomodo enim Dei immensi caperentur amore, qui non gustauit vnquam eius dulcedinem, nec expertus est verè eius mirabilem sollicitudinem erga se querentem: nec quæ facta sunt per ipsum magnalia ipso docete intelligite? Heu fideles reuertimini & agnoscite quam amplis vos ipsos fraudetis bonis per curiosam audiendi pruriginem. Hoc enim ipso omnis boni vobis præcluditis viam, regem excluditis, & vos regno priuatis: de quo dicitur, Regnū Dei intra vos est. Qui rex cū per singularem suam gratiam in te nō habitat nec regnat, facile tunc satanas & mūdus vnā cū suis cupiditatibus imperiū in te sibi vindicāt. Hoc sancti quiq; aduertētes nihil ita sancto (Leone teste) timuerūt vt ab ipso Leo. pa. relinqui iugi gubernaculo. Nā vt omne inde emanat bonū, ita si desit cuncta sunt sterilia & imperfectionum cumulis repleta. Ad quod malum nos capit, inexplebilis ista quidlibet audiendi sitis, ipsum à corde nostro excludens Deum. Et re vera mira est in nobis cæcitas, (quum ipsi tam innumeris scateamus malis) ita vndiq; aliorum nos studere videamur velle locupletari miseris, de omnium statu & actione libenter audiēdo, ac si timeremus, ne nō satis miseri essemus.

Neq;

DE PROBIBATE

Neq; enim tantū peccamus, quod bona negligētes mala faciamus, sed & aliq; mali origo sapius sumus. Vt enim ille nobis placeat sapius conquirat noua, vel ad mentē reducit vetera, vel fingit aliqua: q; vtique nō faceret, si in nobis non videret illā sensuale auiditatē audiēdorū. Quid igitur insanius, vt qui talibus nos satiamus cōqueramur de distractione mentis, & in deuotione? Quomodo enim possibile est mundam orationē nos posse offerre, aut aliquid piē speculari, qui ianuam aperimus qua muscæ moriētes intrent, quæ (vt ait Salomon) perdunt suauitatem vngenti. Simul etiā aues aduocamus, quas Abraam à sacrificio abigebat: quæ nos dilacerant rapiunt immutāt & illusionibus exponunt maligni, maximè quum orationis tempore ad mentem audita venire soleant: Sed redite queso præuaricatores ad cor, & simul quid agatis intendite, & quales sitis secundum audita scrutamini. Videt Dominus vt filij lucis iuxta Paulum ambuletis, abstinentes ab omni specie mala. Videt an tantis vos exponatis malis tum detractionis, tum vanitatis, tum rerum lubricarum, tum cogitationum, omnis simul tentationis periculis vos dantes quod tanto turpius est in religioso, quanto se maiori feruore exemit mūdo

Eccle. 10. a.

Gen. 15. c.

Eph. 5. d.

mit mundo: & tanto est mundano periculofius, quanto infirmior est in bono.

Non est istud digne Deo ambulare, (vt apostolus hortatur) qui vocauit vos in su-

1. Thes. 2. ca

um regnum iam & gloriam: sed magis inquietè & curiosè agere, vt illi de quibus in alio loco ait. Audiuius inter vos quosdā

2. Thes. 3. ca

ambulantes inquietè, nihil operantes sed curiosè agētes. Hinc Gregorius, Graue curiositatis est vitium: quædam mentē ad inue-

Grego

stigandā vitam proximi exterius ducit, semper ei sua intima abscondit vt aliena sciens, se nesciat. Et omnis curiosi animus quanto peritior fuerit alieni meriti, tanto fit ignorantior sui. Sed si hæc de merito, quid de peccato, quid de vitio alterius cotidiano:

Huc vsque ille.

quorum sumus tam curiosi inuestigatores, tam acerbi reprehensores, longè accōmodiores nos exhibendo ad audienda mala, quam ad audiēda bona? Hinc dicit Gerson eos contra præceptum peccare, Nō falsum

Gerson.

testimonium dices, qui delectabiliter nimis adiuuentis nouitatibus, aut aliorum diffamationibus aureis credulas præbent. Hinc Hieronymus, Non licet tibi vituperationem alterius patienter audire quia

Hier.

nec ab alijs optas recipi tuam

Breues

DE PROBITATE

Breues aliquot normulæ obseruandæ circa visum
& auditum .i.

Quantum potes cum omni orationis instantia, & iugi labore conare oculos antè te tenere. Quod eo facies facilius si mentem in Deū sustuleris: sic vt quocumque vadas eleuata mente procedas: Quandoquidem oculorū euagatio ex mētis prouenit otio, aut ex defectu pij negotij. Quū enim quis intus in animo pio aliquo occupatur cogitatu, non libet illi sensibus suis occupari aut implicari rebus externis.

II. Quando sentis te prurigine oculorū laborare, ad res aliquas nihil ad te pertinentes cognoscendas, vt ita sensualitati curiositati aut suspicioni conceptæ satisfacias, tūc vel maximè renitere, & maximum reporta bis triumphum.

III. Si euagari te sentis corde aut oculis, caue in eo stes, te aliorum inquinando sordibus aut occupādo operibus: quin citius te met arguendo ad Deum te conuerte: nec quicquam cures quicquid in alijs vides: omnia sine iudicio transeundo: omnia ac si bestiarū essent simplici animo videndo.

IIII. Quicquid vides in tuum bonum conuerte aut aliorum. Nā si mala quis agit, & percipis, potes intra te dicere, Ille hodie,
ego

ego cras, pro eo Dominum deprecando. Si bonum in alio conspicias, tibi vilescas, in corde tuo Deum benedicendo, & optando ut cum catellis sumere merearis de micis tuorum huiusmodi dominorum.

V. Ex omni creatura quā vides cape piæ meditationis aut eruditionis occasionē, crebrius cœlum intuendo, & eius ornatum solē & lunā, stellarumq; pulchritudinē vicissitudinē temporum, terræ vbertatem, & alia huiusmodi, temetipsum stimulando ad laudem diuinæ potentia & immensa maiestatis: simulq; te ad amorem ipsius vrgendo.

VI. Nihil infructifere videas: sed omnia te ad Deum ducant: & omnis mundi creatura & machina, sit tibi liber ad discendū in spiritu, ad deueniendum in noticiā & amorē Dei. Terrestria animalia actiuam te doceant vitam: volatilia contemplatiuam.

VII. Si superiorē videas peccare, vide ne ob id eum vel contēnas vel iudices. Homo est, non angelus, cuius iudex est Deus. Sublimiter conuenit sentire de patre spirituali: tātoq; est sollicitius resistendū omni tētationi & auersioni in ipsum, quanto ipsum præ cæteris diligere conuenit, & reuereri.

VIII. Quod si res tibi exiguae sint, ne sint tamen animo tuo angustæ: nec aliorū visa

Y

affluentia

DE PROBITATE

affluentia veluti opū vel cuiuscunq; rei alterius mærorem tibi incutiat, aut desiderium, te frustra affligendo : alioqui enim bis miser eris, nempe quod tua desleas, nec aliena acquirere possis.

Pfal. 119.

Pfal. 41.

Cæt. 5. 6.

IX. Nonnunquam gernens cœlum suspi-
ce, nunc dicendo, Heu mihi quia incolatus
meus: quando veniam & apparebo ante fa-
ciem Dei, suspirans videlicet ad patriam
Patremq; cælestem, ciuesq; supernæ Ierusa-
lem mente inuisens: nunc cū sponsa ad san-
ctos angelos clamando, Nunciate dilecto
meo quia amore langueo. Nonnunquā ve-
lut peccatorū repulsus multitudine aut gra-
uitate in terram oculos iacta. Ipsa enim
prorsus muta non est vt loqui nesciat, quū
in mentem tibi reducat, quia terra es & in
terram ibis.

X. Quando adstas fabulantibus, si vales
declina: vaniloquos: si fortes admone illos
si vero hoc non audes, mentē in Deū iacta,
& non eis intendas? Audiendo surdū te præ-
beas. Si adhuc pusillus es, & valde ad vani-
tatē propensus, tanto magis tibi caueas, ne
vt captius aurem huiusmodi præbeas.

XI. Si super te audias alios tentatos irri-
dentes aut detrahentes, nil hoc te moueat.
Similiter nec tibi placeas de laudantibus te
aut

aut honorantibus, cogitans quod ut nec horum laudes te bonum aut meliorem facere queunt, ita nec illorum vituperia te possunt reddere peiorem. Dices ergo cum Paulo, Mihi pro minimo est ut a vobis iudicer aut ab humano die. Magis tamen semper tibi caueas a laudatoribus, quam a vituperatoribus: nam plus semper timenda sunt verba blanda quam aspera, magisque fugienda, eo quod huiusmodi sermones animam hominis quadam voluptate resoluant.

XII. Si aliquid ab aliquo rogaturus sis per patientiam clipeum te metipsum premunias, ne si negauerit, inopinato casu magis turberis. Quoniam etiam ab ipso superiore corripieris, caue id putes a malo ipsius erga te affectu procedere: sed pro certo tene id ex charitate procedere: & ad te probandum prelatum se tibi duriorē exhibere: aut etiam (ut sepius contingit) ex voluntate diuina te probare volente id venire. Nam ut Salomō ait. Cor regis in manu Domini: quocumque voluerit inclinabit illud. Si autem arbitraris te eam aut certe tantam increpationem non commeruisse, cogita ceterum esse unumquemque in causa propria: deinde etiam cogita te olim aliquando correptionem commeruisse longē hac duriorē.

XIII. Si ab alio admoneris, etiam ab inferiori

Y ij

sive

DE PROBITATE

siue etiam à passionibus quibusdã deuictò, vide ne ob id irasaris, aut increpationem reijcias: fortè enim Dominus loquitur per eũ. Nec enim te mouere debet dicentis auctoritas, nec quis, sed quid loquatur debes attendere.

XIIII. Quando missæ audis sacrificiũ, cũ attentione recogita amarissimã Christi passionem; sicuti in memoriam passionis & mortis Christi, hoc est sacramentum & missæ officium institutũ est. Secundo stude idẽ sacrificium corde Deo offerre vnã cũ ipso sacerdote, cui te ipsum vnire debes in feruore illo, quo ipse semet obtulit Christus in ara crucis: Atq; hoc facies primum generaliter pro salute totius mundi, deinde specialiter pro causis & amicis te cõcernentibus. Quẽ admodum aut cõmunitas aliqua suo volẽs principi quippiam offerre, aut ab ipso quippiam petere, vnum aut alterum sibi constituere solet patronum aut commissariũ, qui multitudinis in offerendo postulando, aut orando vices gerat: ita in missæ sacrificio tota adstans multitudo aduocatum & intercessorem habet ipsum sacerdotem: atq; ob hoc ei debet populus ipse in communi desiderio ac voto coniungi. Tertio ne omittas quin spiritualiter eucharistiam cotidie suscipias:

pias: desiderans quidem particeps fieri omnium gratiarum ipsius sacrificij, non minus quam si ipse visibiliter illud acciperes: apprecans vero cū magna humilitate, vt vel micam vnā de mensa Domini merearis accipere. Quarto, diligenter attende ijs, quæ à sacerdote aut ministris mos est altius pronunciari, & auditis te ipsum tā affectu quā opere stude accommodare.

XV. Quando vel loqueris vel loquentē audis, si vis tibi esse consultū, caue omnimodo, ne totus illud agas: sed si potes ad omne punctum mentē eleua: per hoc enim mirè Deo placebis, & superamodū id cōmodo tibi erit. Habeto autem te ad instar nutricis filium suum semper sollicitè obseruantis: vel discipuli suū pædagogū, vel regis suum consiliarium, vel itinerantis suū ducem. Cogita enim te nihil gratum facturum Patri si non fratrem tuum minimū adduxeris tecū lesū, quem caue etiam ne vnquā perdas, reus enim mortis est qui non custodit Christum Domini.

Quo pacto labor sit exercendus ne impedimentum præstet spiritui. Cap. 20.

Quomodo in omni actione te habere deceat iā edicamus. In primis quā spiritui datū sit corpus in obsequiū, ipsum
Y iij que spi